

Besluit

Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel met beperkte geldigheidsduur voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de UC Limburg

datum
17 september 2015
onderwerp
accreditatiebesluit
(003800)
bijlagen
5

Samenvattende bevindingen en overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau

De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als voldoende.

Deze professioneel gerichte opleiding Bachelor in het onderwijs: Secundair onderwijs maakt deel uit van het departement Lerarenopleiding De Ark op de campus in Diepenbeek en biedt ook een bdiplomeringstraject aan samen met de Luikse hogeschool HELMO (Haute École Libre Mosane) en het NEXT-traject in avondonderwijs voor werkstudenten. Momenteel werken KHLeuven, KHLim en Groep T aan een fusieproces.

Om haar studenten op te leiden tot leraar vertrekt de opleiding vanuit het begrip 'meesterschap', dat voortbouwt op vier pijlers. Een leraar moet niet alleen een authentieke persoon zijn in relatie tot leerlingen, maar ook lesgeven vanuit passie. Dat moet volgens de opleiding gepaard gaan met inhoudelijke expertise en engagement ten opzichte van de samenleving. Om die visie te kunnen waarmaken, kiest de opleiding voor tien typefuncties, die ze baseert op het beroepsprofiel van de leraar secundair onderwijs. Daarnaast hanteert ze een aparte set van stagecompetenties en bachelorproefcompetenties. Het zou het opleidingsprofiel ten goede komen, als de typefuncties gedetailleerder uitgewerkt worden en meer gekoppeld worden aan de visie op meesterschap. De commissie concludeert op basis van haar bevindingen dat het beoogd eindniveau van de opleiding zich op het niveau van een professionele bachelor bevindt. Het beoogd eindniveau is voldoende afgestemd op de domeinspecifieke leerresultaten, al zijn de typefuncties weinig gedetailleerd. Het is daarom positief dat de stagevenster en de bachelor proefcompetenties mee vorm geven aan het beoogd eindniveau. Daarnaast heeft de opleiding een mooi uitgewerkte visie op meesterschap. De commissie vraagt om de relatie tussen de typefuncties, de stage- en bachelorproefcompetenties en de visie op meesterschap te expliciteren, zodat de profilering van de opleiding ook zichtbaar is in de beoogde leerresultaten.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces van het regulier traject en bidiplomeringstraject als voldoende, van het NEXT-traject als onvoldoende

Het bachelorprogramma (180 ECTS-punten) biedt ongeveer 200 combinatiemogelijkheden van twee onderwijsvakken aan en streeft daarin een doorgedreven integratie van vakkennis, didactiek en praktijk na om van haar studenten echte meesters in hun vak te maken. Elke student in het reguliere traject voltooit een constructiegericht project (CGP), waarin vakkennis en vakdidactiek in een reële toepassingsopdracht uit de praktijk samenkomen. De opleiding profileert zich sterk rond de integratie van vakkennis, didactiek en praktijk door haar 'vak3dactische' aanpak en heeft voor vakdidactiek dan ook een bijzonder kwaliteitskenmerk aangevraagd. Hoewel de commissie erkent dat deze integratie binnen de opleiding een belangrijke plaats inneemt en dit reeds een bijdrage levert aan het onderwijs in bepaalde onderwijsvakken, voldoet de opleiding als geheel niet aan alle strikte criteria om hiervoor een bijzonder kwaliteitskenmerk te kunnen verwerven. Die knappe 'vak3dactische' aanpak voor de onderwijsvakken wordt ondersteund door vier leerlijnen omtrent taal, Religie, Zingeving en Levensbeschouwing (RZL) en onderzoek. De pedagogische leerlijn richt zich per fase op een specifiek thema: de leraar, de leraar tussen de leerlingen, de leraar tussen lerende leerlingen, de leraar en verschillen tussen lerende leerlingen, de leraar in een bredere context en de leraar competent. Om te garanderen dat alle beoogde leerresultaten van de leraren in wording ook bereikt worden, is elk opleidingsonderdeel 'hoofdeigenaar' van een aantal competenties. Die koppeling tussen leerresultaten en het programma kan volgens de commissie nog verbeterd worden, zeker voor het NEXT-traject waar op dat punt nog verschillende aandachtspunten zijn.

De praktijkcomponent in het programma bestaat zowel uit didactische ateliers en micro-teaching binnen de hogeschool als uit verschillende stages die vanaf de eerste bachelor-fase plaatsvinden en toenemen in complexiteit: de observatiestage, de assistent-stage, de managementstage, de leeromgevingstage, de differentiatiestage en de ingroeistage. Laatstejaars kunnen ook opteren voor werkplekleren, als stage. Binnen de praktijk-component is veel aandacht voor de sensibilisering voor GOK-leerlingen. Het opleidingsonderdeel Leren thuis leren, waarin studenten huiswerk- en studiebegeleiding geven bij kinderen thuis is daarvan een mooi voorbeeld en stimuleert ook de communicatie met ouders.

Het bachelorproefconcept werd de afgelopen jaren hervormd. Momenteel werken de studenten in interdisciplinaire groep een bachelorproef uit omtrent een complex maatschappelijk thema uit de actualiteit. Het onderzoeksmatig karakter ervan wordt opgevolgd door een onderzoekskoach die de studenten daarop gefaseerd voorbereidt aan de hand van Just-in-Timesessies. De commissie waardeert deze aanpak en vraagt blijvende aandacht voor een systematische uitvoering van alle fases in de onderzoeks-cyclus.

In het bidiplomeringstraject voltooien laatstejaars hun derde jaar in een andere hogeschool: hetzij de Luikse studenten aan de KHLim, hetzij vice versa de Limburgse studenten aan HELMO in Luik. Dit traject wordt voorlopig slechts door een zeer kleine groep studenten gekozen. Toch ziet de commissie daarvan de meerwaarde in, gezien de brede leerervaring op cultureel en onderwijskundig vlak. Het NEXT-traject richt zich specifiek op werkstudenten en verschilt daarom in organisatie en vormgeving. Naar gelang de vooropleiding van de studenten zijn er verschillende modeltrajecten, waarbij het volledige traject van 180 ECTS zich spreidt over vier academiejaren in avondonderwijs.

Het programma heeft minder contacturen en rekent sterker dan de dagopleiding op zelfstudie van de studenten. Daarnaast bestaat het programma ook uit vormen van blended learning en werkplekleren, waarbij de studenten als stage quasi volledig mee functioneren in een secundaire school. Sinds academiejaar 2013–2014 maken ook deze studenten een bachelorproef. Dat is een positieve vooruitgang, al dient in functie van de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden de voorbereiding op die bachelorproef in het programma nog te verbeteren. De commissie heeft ten opzichte van het NEXT-traject een aantal bedenkingen geformuleerd die in vraag stellen of de invulling van het programma wel alle beoogde leerresultaten kunnen afdekken. Ze hoopt dat de opleiding op korte termijn de nodige stappen zal zetten om het onderwijsproces van dit traject te verbeteren.

De kwaliteit van de cursussen is globaal genomen in orde. De meeste cursussen bevatten de nodige praktische informatie over doelstellingen en evaluatie van het opleidingsonderdeel. Het cursusmateriaal kan volgens de commissie nog meer verwijzen naar internationale bronnen. Naast de cursussen wordt ook Toledo als digitale leeromgeving actief ingezet in het onderwijs, vooral voor de studenten in het NEXT-traject is dat een meerwaarde.

De internationale dimensie van het programma krijgt vorm dankzij de waardevolle initiatieven in het kader van internationalisation@home. Jaarlijks is er bijvoorbeeld een internationale week 'Over the Frontiers' en binnen sommige onderwijsvakken organiseert men korte buitenlandse uitstappen. Relatief weinig studenten in deze opleiding tonen interesse om naar het buitenland te vertrekken, hoewel zij de mogelijkheid hebben om aan een Erasmusprogramma deel te nemen of om in het kader van de Zuidwerking naar landen zoals Zuid-Afrika of Brazilië te gaan in het kader van hun opleiding. Dat verdient meer aanmoediging.

De studentenbegeleiding is erg geïntegreerd in de opleiding en situeert zich op vier niveaus: begeleiding van andere studenten (nulde lijn), hulp en remediëring vanuit de docenten (eerste lijn), ondersteuning vanuit studiebegeleiders en een zorgcoach bij specifieke vragen (tweede lijn) en doorverwijzing naar externe instanties (derde lijn). De menselijke visie op studentenbegeleiding viel de commissie positief op.

De campus Ark in Diepenbeek is modern en ruim. De studenten kunnen er terecht in verschillende vaklokalen en de mediatheek. De opleiding mag ook gebruikmaken van de sportinfrastructuur van Healtcity voor de opleidingsonderdelen Lichamelijke opvoeding en Bewegingsrecreatie. Voor de kunstvakken gaan de studenten naar een aparte campus in het centrum van Hasselt: het Volkstehuis. Wie in het NEXT-traject ingeschreven is, krijgt doorgaans les in de gebouwen van het departement Sociaal-Agogisch Werk.

De commissie concludeert dat het regulier traject en het bdiplomeringstraject een degelijk onderwijsproces hebben dat het mogelijk maakt de beoogde competenties te realiseren, al kan de koppeling tussen doelstellingen en opleidingsonderdelen zeker nog verbeterd worden. Ook dient de opleiding te blijven waken over het doorstroomrendement en de werkdruk bij het personeel. Knap zijn wel de focus op geïntegreerd onderwijs en de invulling van de praktijkcomponent in deze opleiding. Wat de opleidingsvariant voor werkstudenten betreft, heeft de commissie te weinig garantie gevonden in de beschikbare documenten en in de gesprekken dat de huidige vormgeving van het traject het mogelijk maakt om de beoogde leerresultaten te behalen. Het huidige programma van het NEXT-traject is volgens de commissie nog niet voldoende afgestemd op de visie en de doelstellingen van de opleiding.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau van het regulier traject en bidiplomeringstraject als voldoende, van het NEXT-traject als onvoldoende

De opleiding is de laatste jaren haar toetsbeleid aan het optimaliseren, wat zichtbaar is in de vernieuwde stagebeoordeling en de ontwikkeling van een nieuw bachelorproefconcept. Ook maakt ze momenteel werk van een transparantere afstemming van de toetsing op de beoogde leerresultaten. Met name binnen het NEXT-traject is het voor de commissie niet duidelijk hoe alle competenties geëvalueerd en bereikt worden, die implementatie moet nog verdergezet worden. De recent opgestarte toetscommissie heeft hierin nog een belangrijke rol te spelen. De commissie waardeert de variatie aan competentiegerichte en betrouwbare evaluatiemethodes die in de verschillende opleidingstrajecten gebruikt worden.

Vooraf studenten uit het algemeen en het technisch secundair onderwijs schrijven in voor deze opleiding, al stijgt de laatste jaren ook het aantal studenten uit kunst- en beroepssecundair onderwijs. Hoewel de opleiding nog verbetering kan brengen in de drop-out na het eerste jaar en op het vlak van studieduur, loopt het uiteindelijke slaagrendement gelijk met de Vlaamse gemiddeldes voor de opleidingen Secundair onderwijs. In het NEXT-traject vormt het uitstroomrendement wel nog een uitdaging.

Het werkveld noemt de vakdeskundigheid en het engagement van de afgestudeerden als sterke punten. De helft van de alumni vindt binnen de twee maanden na afstuderen werk. Na maximaal een half jaar is dat al zeventig procent. Ook de studenten uit het bidiplomeringstraject en het NEXT-traject vinden doorgaans vlot werk. Een vijfde van de studenten kiest voor een vervolgopleiding.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan een van de drie generieke kwaliteitswaarborgen, met uitzondering van het NEXT-traject dat op de generieke kwaliteitswaarborgen 1 en 2 als onvoldoende wordt beoordeeld.

Het globale eindoordeel over de opleiding is voldoende met beperkte geldigheidsduur.

Herstelplan

Het 'Reglement tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding' (13 mei 2013) van de NVAO stelt dat "Een accreditatieaanvraag die gestoeld is op een visitatierapport dat aangeeft dat de opleiding op één of meerdere opleidingsvarianten slechts voldoet aan één of twee generieke kwaliteitswaarborgen, is voorzien van een herstelplan dat betrekking heeft op de als onvoldoende beoordeelde generieke kwaliteitswaarborgen voor de betrokken opleiding(svariant)en." (Art. 28.§1)

De NVAO heeft vastgesteld dat de opleiding aan haar accreditatieaanvraag een herstelplan heeft toegevoegd. In het herstelplan staan ondanks het feit dat generieke kwaliteitswaarborg 1 (beoogd eindniveau) voldoet, uitgewerkte acties voor de drie generieke kwaliteitswaarborgen. De actielijnen zijn in kaart gebracht (incl. tijdspad en graad van urgentie/prioriteit) en situeren zich vooreerst op het vlak van studierendement. De in- en doorstroom wordt beter in kaart gebracht. Hierbij is het de ambitie om de studeerbaarheid en de doorstroom te verhogen. Vervolgens wordt toetsing aangepakt.

De toetscommissie krijgt een belangrijke rol in het verbeteren van de evaluatiekwaliteit en de relatie tussen enerzijds de competenties en anderzijds de toetsingselementen wordt verhelderd. Om een duidelijkere vorm en inhoud te geven aan de opleidingsonderdelen, om leerlijnen te ontwikkelen (die er niet waren) en om reeds bestaande leerlijnen zichtbaarder te maken wordt het curriculum wordt aangepast. Het praktijkluik wordt in deze oefening meegenomen. Tot slot wordt in het NEXT-traject het nieuwe groepsbachelorproefproject uit de dagopleiding doorgetrokken. Daarbij ligt de focus op de systematische onderzoekende houding van de student.

Conform het reglement bestuursbeginselen (Art.28.§1.) heeft de NVAO het herstelplan voorgelegd aan drie leden van de commissie, zijnde: de hr. P. Op 't Eynde (voorzitter), Prof. T. Wubbels en mevr. E. Consuegra (domeindeskundigen).

Op 14 juni 2015 heeft de commissie haar oordeel over het herstelplan (bijlage 5) gegeven. De commissie concludeert samenvattend dat het plan als geheel wellicht meer omvat dan nodig is om de als onvoldoende beoordeelde onderdelen te herstellen en stelt dat de opleiding hiermee laat zien dat zij het geheel serieus wil aanpakken. De omvang en complexiteit van het plan maakt het ook kwetsbaar en de commissie vraagt dan ook rekening te houden met de geformuleerde aandachtspunten, zoals: een aantal indicatoren scherper formuleren, acties formuleren in termen van vastgestelde competenties en bij de evaluatie van bijvoorbeeld 'toetsing' niet enkel steunen op ervaringen en oordelen van studenten, maar ook van docenten en/of experts. Zij is van mening dat onder die voorwaarde het plan zeker de nodige garanties biedt voor een significante verbetering van de opleiding.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie.

De NVAO stelt vast dat het herstelplan gemotiveerd en op navolgbare wijze door de commissie als haalbaar en toereikend is beoordeeld.

Bevindingen NVAO:

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen:

Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de UC Limburg.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO een accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door de UC Limburg. De opleiding wordt aangeboden te Diepenbeek zonder afstudeerrichtingen. Het eindoordeel over de opleiding is voldoende met beperkte geldigheidsduur.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2018.

Den Haag, 17 september 2015

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized loop followed by a horizontal line extending to the right.

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

---

¹ Het ontwerp accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp accreditatiebesluit.

Bijlage 1: Globale oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel ²	Oordeel ³
1. Beoogd eindniveau	V	V
2. Onderwijsproces	V	O
3. Gerealiseerd eindniveau	V	O
Eindoordeel opleiding	Voldoende met beperkte geldigheidsduur	

---

² Regulier traject en Bidiplomerings traject

³ Traject voor werkstudenten: NEXT

Naam instelling	UC Limburg
Adres instelling	Universitaire Campus gebouw B bus 1 B-3590 Diepenbeek
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Katholieke Universiteit Leuven
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs
Niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	leraar
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– Regulier traject; Bidiplomeringstraject; Traject voor werkstudenten
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Diepenbeek
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2015
Academiejaar(en) waarin opleiding wordt aangeboden ⁴	2014 -2015
(Delen van) studiegebied(en)	Onderwijs
ISCED benaming van het studiegebied	Education

---

⁴ Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

Bijlage 3: Domeinspecifieke leerresultaten

1. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs formuleert concrete doelstellingen, ontwerpt krachtige en stimulerende leeromgevingen in een veilig en ondersteunend klasklimaat, gebruikt passende werkvormen en een correcte evaluatiemethodiek ter ondersteuning van het leer- en ontwikkelingsproces. Hij neemt hierbij als uitgangspunt de klasgroep en de individuele leerling en differentieert waar nodig.
2. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs creëert een positief leer- en leefklimaat voor leerlingen, met aandacht voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de leerling. Hij begeleidt attitudevorming bij leerlingen en bereidt ze voor op maatschappelijke participatie. Hij speelt gericht in op sociale, culturele en talige diversiteit.
3. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs beheerst de domeinspecifieke vakinhoudelijke en vakdidactische (basis)kennis, vertaalt deze op een gestructureerde, kritische en creatieve manier in het Standaardnederlands naar leerlingen en integreert ICT-toepassingen. Hij ontwikkelt een attitude van levenslang leren.
4. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs creëert een efficiënte en stimulerende werk- en leeromgeving naar aanpak, tijd en ruimte en gaat correct om met administratieve taken.
5. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs ontwikkelt praktijkgerichte onderzoeksvaardigheden, is op de hoogte van en integreert vernieuwende tendensen binnen het vakdomein, reflecteert kritisch op zijn eigen functioneren en stuurt zichzelf bij.
6. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs beheerst de communicatieve basisvaardigheden om op een correcte manier in gesprek te gaan met ouders, rekening houdende met de diversiteit en de complexiteit van de context.
7. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs functioneert teamgericht en maakt de eigen pedagogische en (vak)didactische aanpak bespreekbaar. Hij neemt in het schoolteam mee de verantwoordelijkheid voor de realisatie van het pedagogisch project en ontwikkelt ondernemingszin.
8. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs ontwikkelt communicatieve vaardigheden om op een gepaste manier in gesprek te gaan met externe partners, met het oog op het uitbouwen van een netwerk.
9. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs neemt deel aan het maatschappelijke debat over onderwijskundige thema's en de rol van de leraar in de samenleving, ook in internationaal perspectief.
10. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs denkt kritisch en met een open geest na over ontwikkelingen op sociaal-politieke, sociaaleconomische, levensbeschouwelijke, cultureel-esthetische en cultureel-wetenschappelijke domeinen.

Datum validatie: 10 juni 2013

Voorzitter:

- Peter Op 't Eynde, algemeen directeur Regina Caelyceum Dilbeek en coördinerend directeur van de scholengemeenschap Dilbeek-Ternat;

Leden:

- Theo Wubbels, hoogleraar onderwijskunde, voorzitter bestuur lerarenopleiding en vicedecaan faculteit Sociale wetenschappen, Universiteit Utrecht;
- Els Consuegra, doctorandus, vakgroep Educatiewetenschappen Vrije Universiteit Brussel (onderwijsdeskundige);
- Charlotte Vermeulen, Bachelor Secundair onderwijs, Karel de Grote-Hogeschool (student-lid).

De commissie werd ondersteund door Mevrouw Lies Praet, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, secretaris.

Bijlage 5: Beoordeling herstelplan door de visitatiecommissie

Naam en oriëntatie opleiding: Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs

Naam instelling: UC Limburg

Dossiernummer: 3800

Als onvoldoende beoordeelde generieke kwaliteitswaarborg(en):

- 1) Onderwijsproces
- 2) Gerealiseerd eindniveau

Commissieleden:

- 1) Voorzitter: P. Op 't Eynde
- 2) Vakdeskundig lid: T. Wubbels
- 3) Onderwijsdeskundig lid: E. Consuegra

Toelichting bij dit formulier:

De commissie beoordeelt of het herstelplan van deze opleiding afdoende is, wat betekent dat het toereikend en haalbaar is. Daartoe geeft de opleiding, per generieke kwaliteitswaarborg die als onvoldoende is beoordeeld, in het herstelplan volgende elementen weer:

- de acties die de opleiding zal inzetten om de negatieve beoordeling om te buigen en de aanbevelingen van de commissie in de praktijk te brengen;
- de noodzakelijke middelen die de opleiding zal aanwenden om deze acties te realiseren;
- de indicatoren die de opleiding zal gebruiken om de verbeteringen te toetsen;
- een realistisch tijdspad van maximaal drie jaar om deze acties te realiseren.

De commissie geeft voor elk van deze criteria aan of de opleiding hieraan voldoet en motiveert beknopt waarom ze tot dit oordeel is gekomen. Tot slot geeft de commissie in haar eindoordeel aan of ze het herstelplan in totaliteit afdoende vindt.

 criterium 1: Acties

De opleiding geeft de acties weer die zij zal inzetten om de negatieve beoordeling om te buigen. De opleiding brengt door middel van deze acties de aanbevelingen van de commissie in de praktijk.

Oordeel: **voldoende**

Motivering:

De opleiding heeft uiterst systematisch alle bedenkingen en aanbevelingen van het visitatierapport geanalyseerd die aanleiding hebben gegeven tot het op twee GKW's onvoldoende beoordelen van het traject NEXT. Ze heeft deze analyse in vijf actielijnen vertaald. De daarin opgenomen acties zijn concreet en gedetailleerd uitgewerkt en dekken alle door de commissie aangedragen bedenkingen en aanbevelingen.

Een aantal punten verdienen bijzondere aandacht bij de verdere uitwerking:

- de opleiding zet in haar herstelplan sterk in op het expliciteren van waar welke competenties gerealiseerd worden binnen het curriculum van het NEXT-traject door o.a. het uitwerken, uniformiseren en transparanter maken van de ECTS-fiches. Dit is zeker noodzakelijk. Hiermee samenhangend is het belangrijk niet uit het oog te verliezen dat de commissie in haar aanbeveling niet enkel pleitte voor een verdere stroomlijning tussen de opleidingsonderdelen en de opleidings specifieke leerresultaten, maar eveneens wees op de noodzaak van

een verdere concretisering en duidelijkere integratie van de vier pijlers van meesterschap binnen de OLR's.

- de opleiding kiest voor een erg analytische en systematische aanpak in de uitwerking van haar acties en dat waarderen we. Men dient zich hierbij echter bewust te zijn van de gevaren voor een al te grote fragmentatie. Het is belangrijk dat finaal de diverse acties samenkomen in een geïntegreerde en coherente aanpak binnen de NEXT-opleiding. In die zin verdient het ontwikkelen van activiteiten die gericht zijn op de integratie van vakinhoudelijke, vakdidactische en onderzoeksmatige competenties bij de NEXT-studenten bijzondere aandacht.
- De keuze voor bepaalde acties wordt sterk onderbouwd vanuit de theoretische kaders, de knowhow en/of de expertise opgebouwd in het kader van onderzoeks- en andere trajecten (bv. OOF-project T-check, OOF-project ICOMS, enz.). Voor andere acties is het minder duidelijk op grond van welke argumenten, theoretisch kaders of empirische bevindingen men voor deze of gene actie kiest. Zeker voor deze laatste acties, vraagt dit om een nauwgezet opvolgen van de veranderingsprocessen om na te gaan of de vooropgestelde doelen/verwachtingen zo wel gerealiseerd kunnen worden. Indien nodig kan dan nog tijdig bijgestuurd worden.

De uitgewerkte actielijnen overstijgen in zekere mate het NEXT-traject en omvatten eveneens een aantal aspecten van het reguliere traject. Gezien het belang van een betere afstemming tussen beide trajecten valt dit toe te juichen. Ook het inbedden van de uitgewerkte strategie in de globale werking en plannen van de fusieschool en het gebruik maken van kennisdeling op dit bredere platform, is een sterk punt dat perspectieven biedt voor een daadwerkelijke verankering van de acties in de toekomstige werking.

criterium 2: Middelen

De opleiding vermeldt de noodzakelijke middelen die zij zal gebruiken om deze acties te realiseren. Deze middelen zijn adequaat en voldoende om het vooropgestelde doel te bereiken.

Oordeel: voldoende

Motivering:

De middelen zijn afgezien van het mediatheekbudget steeds alleen in termen van personeel aangegeven. Er wordt telkens nauwgezet aangegeven wat er precies van wie verwacht wordt, waarbij men er duidelijk voor geopteerd heeft om de verantwoordelijkheden te spreiden en niet te laten afhangen van een of twee personen. Dit wijst op een brede gedragenheid door de medewerkers wat de daadwerkelijke verankering van de beoogde veranderingen in de opleiding alleen maar ten goede kan komen. Aangezien het in hoge mate enkel om personele middelen gaat, is het niet duidelijk of en wat de reële extra-middelen zijn die ingezet worden voor dit verbetertraject. Immers, als de betrokken personeelsleden deze extra-taken bovenop hun huidige taken moeten opnemen, leidt dit tot een substantiële verhoging van de werkdruk, wat al een aandachtspunt was. De commissie gaat er dan ook vanuit dat huidige taken van deze personeelsleden verschoven worden naar andere personeelsleden en de bij de actielijnen vermelde middelen overeenkomen met een reële investering in middelen.

criterium 3: Indicatoren

De opleiding geeft adequate indicatoren aan die zij zal gebruiken om de verbeteringen te toetsen.

Oordeel: **onvoldoende**

Motivering:

De opleiding heeft in haar verbeterplan gedetailleerd uitgewerkt welke instrumenten wanneer gebruikt zullen worden om het effect van specifieke acties in kaart te brengen. Echter, de concrete indicatoren voor succesevaluatie zijn veelal op het niveau van rapportage van ervaringen en bevindingen van 'stakeholders' en dus percepties geformuleerd. De commissie is van oordeel dat een aantal indicatoren scherper geformuleerd kunnen worden op het niveau van concrete materialen screenen en/of specifieke output van studenten vastleggen. Daarmee samenhangend is het aangewezen om bij de evaluatie niet enkel te steunen op oordelen van studenten en stakeholders, maar ook een beroep te doen op de ervaring, kennis en expertise van docenten en zou het beroep doen op externe experts voor bepaalde aspecten (bv. vertalen van doelen naar curriculum en toetsing) een goede aanvulling kunnen zijn. We geven hieronder een aantal voorbeelden om ons oordeel te verduidelijken:

- Scherper en concreter formuleren
  - p. 15, 1.1: Niet: het doorstroomrendement van de studenten stijgt. Beter: het stijgt met x procent en/of vooral binnen deze of gene specifieke opleidingsonderdelen waar het probleem nu groot is
  - p. 29, 1.1: Niet: het werkveld en de studenten geven aan dat de opleiding voldoende 'betrokken' is bij het werkplekleren. Dit is als indicator gewoon herhalen wat de doelstelling is. Beter: Het werkveld en de studenten geven aan dat de opleiding in staat is zich een goed beeld te vormen van de sterktes en aandachtspunten van de student op basis van de afgelegde stagebezoeken.
- Formuleren in termen van vastgestelde competenties in plaats van ervaringen en percepties
  - p. 18, 3.2: Niet: studenten geven aan dat de verplichte ICT-sessies hen voorbereiden op ICT-toepassingen. Beter: Studenten tonen aan dat ze de in de opleiding courant gebruikte ICT-toepassingen vlot kunnen gebruiken.
  - p. 35, 2.2: Niet: de vertegenwoordiging van het werkveld, alumni en studenten waardeert de nieuwe blended leerlijn onderzoekscompetenties. Beter: De nieuwe blended leerlijn onderzoekscompetenties leidt bij de studenten tot een grotere kennis en beheersing van de methodologische aspecten van hun bachelorproef. We stellen een verbetering van de kwaliteit van de bachelorproeven vast met betrekking tot de onderzoeksmethodologie.

- Niet enkel steunen op ervaringen en oordelen van studenten, maar ook van docenten en/of externe experts
  - p. 22, 3.2: Niet: Het merendeel van de studenten ervaart de toetsen als congruent. Beter: De toetsen worden zowel door een onafhankelijke expert als door het merendeel van de studenten als congruent beoordeeld.
  - p. 25, 1.1 Niet enkel: de vertegenwoordiging van werkveld, alumni en studenten is van mening dat alle beoogde leerresultaten voldoende gedekt worden door het programma. Maar ook: de aan de opleiding verbonden docenten kunnen aantonen hoe alle voor hun domein beoogde leerresultaten voldoende gedekt worden door het programma

De commissie is van mening dat de wijze waarop sommige indicatoren op dit moment geformuleerd zijn, te vaag is om er op een betrouwbare wijze het effect van een actie mee te meten. Het verbeterplan zou significant aan kracht kunnen winnen door de erin opgenomen indicatoren eens te herbekijken vanuit dit perspectief en ze waar mogelijk scherper en gericht te formuleren. Dit is geen pleidooi om vooral meer indicatoren te formuleren, maar eerder om zich te beperken tot een aantal kritische indicatoren die dan op een valide en betrouwbare wijze kunnen gemeten worden.

criterium 4: Tijdspad

De opleiding plaatst de verbeteracties binnen een realistisch tijdspad van maximum drie jaar. Het uitgezette tijdspad is passend bij de voorziene acties (niet te lang, niet te kort).

Oordeel: **voldoende**

Motivering:

Het tijdspad zoals het door de opleiding wordt voorgelegd is gedetailleerd uitgewerkt en lijkt realistisch. Het is lovenswaardig dat de opleiding reeds zeer snel na het eerste ontwerp van het visitatierapport aan de slag is gegaan met de analyse van de aanbevelingen. De omslag van analyse naar concrete acties had mogelijk al voor een aantal aspecten sneller kunnen verlopen, bijvoorbeeld de onderzoeksmethodologische scholing. Het zal dan ook belangrijk zijn de opgemaakte planning op actieniveau goed te blijven aansturen en monitoren.

Eindoordeel: Het herstelplan is afdoende

Het herstelplan is toereikend en haalbaar.

Oordeel: **afdoende**

Motivering:

Het plan als geheel omvat wellicht meer dan nodig is om de als onvoldoende beoordeelde onderdelen te herstellen. De opleiding laat hiermee zien dat zij het geheel serieus wil aanpakken. De omvang en complexiteit van het plan maakt het ook kwetsbaar en de commissie vraagt dan ook rekening te houden met de hierboven geformuleerde aandachtspunten. Zij is van mening dat onder die voorwaarde het plan zeker de nodige garanties biedt voor een significante verbetering van de opleiding.

Naam voorzitter: Peter Op 't Eynde

Datum: 12/06/2015

Handtekening: